

AKP Alevi Haklarını ve AİHM Kararlarını Neden Görmezden Geliyor?

<http://ahmetsaltik.net/2014/12/22/akp-alevi-haklarini-ve-aihm-kararlarini-neden-gormezen-den-geliyor/>, 22.12.14

Dr. Ahmet SALTİK

www.ahmetsaltik.net,

profsaltik@gmail.com

Yukarıdaki başlığı 21.12.14 günü **Ulusal Kanal**'da 20:00 - 22:00 arasında işledik. Sn. gazeteci - yazar **Necdet SARAÇ** İstanbul'dan, Av. **Kazım Genç** de Ankara'dan konuğumuz oldular.

36 yıl önce 19-25 Aralık 1978 günleri arasında neredeyse 1 hafta süren **1978 Maraş Alevi kırımının** masum kurbanlarını (resmen 110 dolayında, fiilen beş yüzü aşkın!) anarak başladık. Sn. Saraç son birkaç yıldır Maraş'a giderek bu anmalara katılıyor. Bu yıl bilindiği gibi Valilik, "olaylar çıkmasın, provokasyon olmasın" (!) gerekçesi ile her tür anma girişimini yasakladı.. Gerçekten trajik-komik bir durum.. 1 hafta boyunca hunhar - barbar - kanlı kırımını engelle(ye)meyen Devlet, 36 yıl sonra bile insanların yüreklerine sığdıramadıkları acılarını yaşamalarını engelliyor.. Valilik bu yasağın hukuk dışı tutumunu derhal sonlandırmalı, örtük sıkıyönetimi kaldırarak anmalar için gerekli güvenlik ortamını sağlamalıdır. Uzun yıllar **"travma sonrası stres bozukluğu"** yaşayan Alevi toplumu, adalet duygusu da tatmin edilmediği için, neredeyse süregelen (kronik) **yas sendromu** içine giriyor. **Öğrenilmiş çaresizlik**le içine kapanıyor ve toplumdan kendisini yalıtarak yalnızlaşıyor. Öbür toplum kesimleri ile kaynaşarak sosyalleşmesini tamamlayamıyor. Böylelikle, halkı bir arada tutan **kederde - tasada - kıvançta birlik** - ortaklaşma gerçekleştirilemiyor.

Sosyal psikoloji açısından son derece sakıncalı hatta tehlikeli bir durum..

Unutulmasın, **Kerbela faciası** 1375 yıl önceydi ve 72 insan çölde aç - susuz bırakılarak kadın - çocuk - yaşlı demeden kırılmıştı. Katliam, İslam Peygamberinin soyu kurutulmuş Halifelik'in Abbasi'lerden Emevilere geçişini hedeflemişti **Şam valisi Yezid**. 1375 yıl sonra bile tüm dünyada on milyonlarca Alevi - Şii - Caferi, çok az da olsa bir bölüm Sünni insan toplu kırımın yasını tutmakta her yıl Muharrem ayında. 12 gün susuz ve çile içinde oruç tutarak yasını yaşamaktadır.

Bu tür kapsamlı kırımlar Türkiye'de ne yazık ki belli aralarla neredeyse dönemsel (periyodik) nitelik kazandı. Ulusal birliğin kurulup - pekiştirilmesini apaçık dinamitleyen kökü dışarıda senaryo ve tezgahlardır bunlar..

Son 40 yılda **Maraş - Çorum - Sivas katliamları** sahnelenmiş ve yüzlerce Alevi yurttaş öldürülmüş, onbinlercesi kapsamlı göçlere zorlanmış (tehcir!); toplumsal yaşamın dışına itilmişlerdir. Nüfusun demografik yapısı, etnisite politikaları ile değiştirilmektedir.

Aleviler, bir yandan da 1982'den bu yana Anayasaya konan zorunlu din dersleri ile assimile edilmeye başlanmışlardır. Toplu cinayetlerin eylemcileri ve azmettiricileri yakalanıp adalete teslim edilmemiş, Alevi yurttaşların adalet gereksinimi gözardı edilmiştir. Bu politikalar halkı bütünleştirici - kaynaştırıcı değil tersine ayrıştırıcı ve hatta düşmanlaştırıcıdır. 1990'larda 31 Ocak 1990 günü, **ADD kurucu genel başkanı**

Prof. Muammer Aksoy'un öldürülmesiyle başlanan cinayetler 15 yıl kadar sürdürülmüştür.

Vurgulanması gereken bir husus da tekil ya da toplu öldürmelerin katillerinin ve iç - dış azmettiricilerinin bulunmaması ve yargıda hesap vermemeleridir. Böylelikle ortaya çok ürkünç (vahim) bir gerçek çıkmaktadır:

▪ **Devlet suça ortaktır!**

Ortada çooooook sayıda toplu - tekil cinayet vardır ve aradan geçen onca zamana karşın "**faili meçhul**" (!) kalabilmiştir. Üstelik devletin onca gücü - olanağı varken.. Kimi katiller ödüllendirilerek milletvekili bile yapılmış, katil sanıklarının avukatları bakanlığa dek yükseltilebilmiştir!

*****

Bu durum (zulüm!) sürdürülemez..

Bir devletin en temel işlevi tartışmasız olarak yurttaşlarının can güvenliğini sağlamaktır.

Böyle olmak gerekirken tersine Devlet suça ortaksa;
orası sözün bittiği ve **Devletin tüm meşruluğunu yitirdiği** yerdir.

Ülkede barış ve adaletin sağlanması başarılmazsa kalkınma ve istikrar da hayal olur.. Türkiye'nin bu profile uyan görünümü büyük acı vericidir ve artık mutlaka düzeltilmesi zorunluğudur. Bu bağlamda, sayıları 15-20 milyondan az olmayan (belki daha da çok!) olan Alevi - Bektaşî yurttaşlar, ülkenin asli kurucularından olarak son derece temel beklentiler içindedir ve istemlerinin daha fazla ötelenmesi olanağı kalmamıştır :

=====

1. Aleviler, inançları yüzünden hiçbir ayrıma uğramadan "**eşit yurttaş**" olmak istemektedir.

2. 1826'lardan bu yana süregelen mallarına el koymanın sonlanmasını ve bunların geri verilmesini istemektedirler.

3. Cemevlerinin kendi belirledikleri ibadet (tapınç) yeri olarak tanınmasını istemektedirler.

4. Zorunlu din dersleri, Sünni öğretinin ideolojik aracı ve asimilasyon yöntemine dönüşmüş olup mutlaka kaldırılmalıdır.

5. DİB (Diyanet İşleri Başkanlığı) kaldırılmalı ya da Alevilerin de adil temsil olanağı sağlanmalıdır. DİB, muazzam bütçe payları ve devasa vakıf fonlarıyla 140 bin çalışanı ile (yeterince denetlenebiliyor mu??), DİB Başkanı'nın Devlet protokolünde 50. Sıralardan 10. sıraya uçurularak yükseltilmesi sonucu (Şeyhülislam!?) Başkanlık **bir fetva makamı** kılınmış ve laik devlet yapısına tümenden aykırı düşmüştür. Merhum **Prof. İlhan Arsel**'in söylemiyle hurafe üretmeye devam etmektedir! Prof. Arsel, dine eleştirileri yüzünden ölüm tehditleri almış ve yaşamının uzunca yıllarını yurt dışında (ABD) geçirme zorunda bırakılmıştır! **İmam Gazali**'den bu yana 600 yıldır içtihat kapısı kapatılarak İslami kaynaklar yenileşmeye kapatılmış, adeta dondurulmuştur.

6. Türkiye, Anayasasının da öngördüğü bağlamda mutlaka laik bir devlet olmalı (başta md. 2, 24 ve 174) ve giderek sekülerleşerek çağdaşlaşmalıdır.

Alevilik ve ülkemizdeki sorunları konusunda uzmanlığı tartışmasız, basılı kitapları yayımlanmış olan Sn. **Hüsnü Merdanoğlu**, program sırasında bize ulaşmaya çabalamışlar, ancak stüdyoda internet erişimi sağlanamadığından katkılarını alamamıştık. Program bitiminde gördüğümüz uyarılarına göre, listeye 7. bir madde eklenmelidir :

7. Alevilerin isteklerine yönelik Sayın Saraç'ın belirttikleri yanında, Alevilerin günümüzde bile yanlış tanınmalarına neden olan Osmanlı dönemi fetvalarının, Osmanlı - Safevi sürtüşmesi sürecinde birer psikolojik savaş kalıntıları olduğunun, bu fetvaların içeriğinin doğru olmadığına da siz aydınlarca ve ülkemizin birliği ve bütünlüğü yanında olanlarca sürekli dile getirilmesi gerekmektedir.

=====

Sn. Merdanoğlu'nun uyarı ve katkısı son derece yerindedir. Özellikle Osmanlı Şeyhülislamı Ebussuut'un fetvalarının hiçbir temeli olmayan, bir din adamına (!?) asla yakışmayan söylemleri ayrımcı, kışkırtıcı, düşmanlaştırıcı ve tümüyle uydurmadır. "Şeyhülislam" sanını almış, İslam Dininin şeyhi, onu yorumlamaya - aktarmaya en yetkili kılınmış birinin (*gerçekte İslam'da ruhban sınıfı yoktur ve herkes dinini Kuran'ı okuyarak yorumlar; Peygamber bile salt elçidir, tebliğden öte yetkisi yoktur!..*) böylesine nifakçı tanımları - fetvaları bir insanlık suçudur ve günümüz Diyanet İşleri Başkanlığınca yalanlanarak son derece olumsuz etkisi kırılmalıdır.

Dinin kamusal alan dışına çıkarılması zorunludur.

Batı uygarlığı, ancak ***Hıristiyanlıkta reformla Kiliseyi salt bireysel inanç alanına iterek*** günümüz uygarlık düzeyine erişmiştir. Benzer reform İslam dininde de yapılmak zorundadır.

Çağımız İNSAN HAKLARI ÇAĞI'dır!

Bu bağlamda yeterince yerleşik hukuk metni vardır ve bu metinler uluslararası bakımından geçerli ve yürürlüktedirler, ulusalüstüdürler. **BM İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi (İHEB)** 1948'den yana en başta gelenidir.

Avrupa Konseyi'nin belirlediği **İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi (İHAS)** 2. sırada önemli belgedir. **İHAM (İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi)** bu Sözleşmenin yaptırımı olan yargı organıdır.

BM Çocuk Hakları Sözleşmesi 3. sırada sayılabilir.

Türkiye, bu **uluslararası insan hakları sisteminin** üyesidir, içindedir. Fakat uygulama bu yönde değildir. Üstelik 1982 Anayasasının 90. maddesinin son fıkrasında Mayıs 2007'de yapılan devrim niteliğinde değişime karşın!

Milletlerarası andlaşmaları uygun bulma

MADDE 90./son fıkrası :

- "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek: 7.5.2004-5170/7 md.)
- Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda **milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır.**

İnsan hakları sistemine taraf olan Türkiye, aykırı kamusal uygulamaları ile AİHM'nde en çok mahkum edilen birkaç ülke içindedir. AKP hükümetleri ile 2002 Kasım'ından bu yana bu karne - sicil daha da olumsuzlaşmıştır. AKP, Anayasa Mahkemesi kararı ile **Laikliğe aykırı işlem ve uygulamaların odağı** durumuna gelmiştir fakat ne yazık ki hala iktidardadır!

AKP **Ülkeyi dincileştirme** azim ve kararındadır.

Birkaç hafta önce yapılan 19. Milli Eğitim Kurultayı (Şurası) kararları ve 12. CB Bay RTE'nin orada yaptığı konuşma tam anlamıyla dehşet vericidir. AKP, örtük -fakat artık açık- 2023 gündemi ile Türkiye'yi bölünmüş bir **dinci faşist Anadolu Federe İslam Devletine** dönüştürme azim ve kararlılığındadır.

Alevi hakları ülkenin en önemli sorunlarından..

Ve laik düzenin korunması salt Alevilerin sorunu değildir. Sorun hukuksal olmaktan çıkmış ideolojik düzleme taşınmıştır. Ülkedeki tüm yurttaşların Türkiye'yi demokratik bir ülke kılmak ve Cumhuriyetin temel niteliklerini korumak yükümü ve sorumluluğu vardır. Anayasanın 2. maddesinde tanımlı Cumhuriyetin 6 temel niteliği, 4. maddede değiştirilmesinin önerilmesi bile olanaksız kılınarak kurucu irade tarafından pekiştirilmiştir ve mutlaka uyulması gerekmektedir. AKP hükümetlerinin bu meşruiyet dışı tehlikeli gidişi terk etmeleri gerekmektedir.

Uluslararası toplum; insan haklarının çiğnenmesinin ülkemizde ağır ve sürgit nitelik kazanmasından kaynaklanan süreçte, uluslararası hukuka bütünüyle uygun olarak, **etkili BM yaptırımları** uygulama (ekonomik - ticari - politik - diplomatik - mali -askeri..), Avrupa Konseyi'nden atılma ... gibi olanaklara - etkili yaptırım araçlarına sahiptir.

Alevilere dönük her türlü ötekileştirme - ayrımcılık (diskriminasyon) insanlığa karşı suçlardır ve gecikmeden son verilmelidir.

Türkiye, **büyük ATATÜRK**'ün "**Yurtta barış Dünyada barış**" ilkesinin gereklerini yerine getirmelidir. **ATATÜRK**'ün 10. Yıl Söylevi'nde yer alan **"imtiyazsız - sınıfsız kaynaşmış bir kitle olmak"** hedef alınmalıdır.

*****

Ulusal Kanal'daki açık oturumumuzdan (21.12.14) çıkarımlarımız yukarıda kapsamlı olarak özetlenmiştir.

Tüm insanları, **Hünkâr Pir Hacıbektaş**'ın evrensel öğretisi "**eline - beline - diline sahip çıkmaya**" çağırıyoruz..

*Her ne arar isen insanda ara
Kudüs'te, Mekke'de, hacda değildir..
Hararet nardadır sacda değil
Keramet baştadır taçta değil*

*Sevgi, muhabbet kaynar yanan ocağımızda,
Bülbüller şevke gelir, gül açar bağrımızda,
Hırslar, kinler yok olur, aşkla meydanımızda,
Aslanla, ceylanlar dosttur kucağımız..*

Hacı Bektaş Veli

Sevgi ve saygıyla.

22.12.2014, Ankara

Not : Laik - bilimsel - parasız - karma eğitime ve eğitim emekçilerinin haklarına sahip çıkma bağlamında 20.12.14 günü Ankara Tandoğan meydanından basın açıklaması yaptıktan sonra Güven Park'a dek yürümek isteyen, bizim de üyesi olduğumuz **EĞİTİM-İŞ** üyesi öğretmenlere polisün uyguladığı hukuk dışı orantısız şiddeti insan hakların aykırı ve kabul edilemez buluyor esefle kınıyoruz! İlgililerin cezalandırılmasını istiyoruz. Benzer şiddet eylemlerine AKP iktidarının kesinkes son vermesini istiyoruz.